בס"ד

"הדף היומי לתולדותנו"

יום **ה**', **י"א** ב**אלול** תשס"א (**30** באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.

אבא קובנר, 1978

היום, **י"א באלול**, בשנת 5302(1542), השלים **ר' יוסף קארו** את פירושו על ה"טורים" - "**בית יוסף**". הגדול שברבני המאה ה-16 היה יוסף בן אפרים קארו (1488-1575). יליד ספרד היה ובשנה הרביעת לחייו יצא עם הגולה. לאחר נדודים רבים, נושבו אבותיו בתורכיה האירופית, ויוסף למד בשקידה רבה בסלוניקי, באדריאנופול, ובניקופול. בשנת 1522 ניגש למפעל אדיר: לבדוק את כל ההלכה הרבנית על-פי מקורותיה ולסדר אותה מחדש. עשרים שנים רצופות עבד קארו בבניין גדול זה, שנגמר רק בארץ ישראל. קארו, שבא לצפת בשנת 1535, השלים את עבודתו, ה-"בית יוסף", היום בשנת 1542.

אולם, צורה זו של חקירה ביסוד הדינים, הנוחה לחכמים, לא היתה מסוגלת לשימוש העם. העם זקוק היה לספר חוקים שוה לכל נפש, המקיף את החיים היהודיים בכל היבטיו, שבו ניתנים הדינים לא בצורת הלכות ללימוד, אלא בהלכות פסוקות, הלכה למעשה. לתכלית זו, עיבד ר' קארו את "בית יוסף" הענקי שלו, והוציא ממנו את החלק המעשי, והשמיט את החקירה. כך קם קובץ שלם של דיני איסור והיתר והנהגות היחיד והציבור, ונקרא שמו "**שלחן ערוך**". בסדר חלקיו ופרקיו, דומה ספר זה לספר ה"טורים", אבל הרצאת הדינים יותר קצרה ומדוייקת. ב"שלחן ערוך", הגיעה הרבנות המעשית למרום התפתחותה. זהו סיום שרשרת ארוכה של פוסקים מימי הרמב"ם עד המאה ה-16, כ-400 שנה.

[ב"ה יום-יום /דברי ימי עם עולם – דובנוב]

§§§

מחרתיים, שבת קודש, **יג' באלול**, בשנת 5659(1899), אחרי הרשעתו במשפטו הראשון, **זכה אלפרד דרייפוס, במשפט חוזר, להפחתת עונשו** ממאסר עולם באי השדים **ל-10 שנות מאסר** בלבד(!), ו**זמן קצר לאחר מכן הוענקה לו חנינה**. בזמן המשפט הקודם (אוקט' 1894 – ינואר 1895), פרחה העתונות האנטישמית בצרפת והיא ניצלה את המשפט כדי ללבות את השנאה כלפי היהודים. כנגדה, טענה העתונות הסוציאליסטית שדרייפוס נפל קרבן לקנוניה, אך לא עלה בידה להוכיח את טענתה. בעקבות מכתבו המפורסם של הסופר אמיל זולה ("**J'accuse**"- אני מאשים), שבו הוא האשים את המטכ"ל הצרפתי בעלילת-שווא מרושעת, לחץ דעת הקהל ההולך וגובר אילץ את שר ההגנה להורות על בדיקת הפרשה מחדש. כך נחשפו המסמכים שזוייפו בידי המפקד הקודם של שירות הבטחון. כאמור, הסתיים ב-י"ג באלול משפטו השני של דרייפוס, הוענקה לו חנינה אח"כ, וכעבור עוד 7 שנים (ב-1906) טוהר שמו לחלוטין, והוא הוחזר לצבא בדרגת רב-סרן.

[ואלה תולדות... 2000]

§§§

מצוות מחיית עמלק, "...**תמחֶה את זֵכֶר עמלק מתחת השמיים לא תשכח.**" [דברים **כ"ה** 19] המופיעה בסוף פרשתנו השבוע, פר' "**כי-תצא**", היא מצוה תמידית הקיימת בכל דור ודור. וכן כתוב [רמב"ם הל' מלכים א' א']: "שלוש מצוות נצטוו ישראל בשעת כניסתם לארץ – למנות להם מלך, ולהכרית זרעו של עמלק, ולבנות בית הבחירה (בית המקדש)." יש הרואים סדר זה כמחייב לדורות, ועל-פיו יש להכתיר מלך ולמחות את זכר עמלק לפני בניית המקדש. אך התקדים של בניית בית שני עשוי ללמדנו אחרת. הבית נבנה ללא מלך וללא מלחמת עמלק, וסדר הדברים לא עיכב. יש שכתבו שסדר זה חייב דווקא בכניסה לארץ (לראשונה – ממצרים); לאחר שנבנה הבית הראשון בסדר הזה,

יום נעים ושבת שלום!

כניסת השבת (ב"ש): 18^{44}

צאת השבת (ב"ש): 19^{42}

למעוניינים לקבל את הדף, נא התקשרו לטל. 6432843 –08 (מרדכי)

בס"ד

"הדף היומי לתולדותנו"

יום **ה**', **י"א** ב**אלול** תשס"א (**30** באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.

אבא קובנר, 1978

שוב אינו מעכב. לדעת זו, ציפייתנו לבניין המקדש בכל יום אינה תלויה בהמלכת מלך ובהכרתת עמלק. [שבת בשבתו]

הדף יוצא לחופשה קצרה ומע"ה יופיע שוב ביום א' – כ"א באלול.

כניסת השבת (ב"ש): 18^{44}

צאת השבת (ב"ש): 19^{42}

יום נעים ושבת שלום!

למעוניינים לקבל את הדף, נא התקשרו לטל. 6432843 –08 (מרדכי)